LIMITED & UNLIMITED

Het porselein van de Haagse Plateelfabriek Rozenburg

Geschreven door: Merel Woudwijk

Mijn oog viel op een bepaald deel van de tentoonstelling Limited & Unlimited in het Booijmans van Beuningen museum te Rotterdam, het eierschaal porselein van de Haagse Plateelfabriek in Rozenburg met de hand beschilderde vaas van Samuel Schellink. De enorme verfijning en oog voor detail van de penseel streken zijn ongekend. Dit is het werk van een echte kunstenaar. Samuel trad als zestienjarige jongen in dienst als leerling-schilder van de Rozenburg-fabriek, waar hij twee en twintig jaar werkzaam was tot aan de sluiting in 1914.

De invloed van de stijl die Samuel hanteert stamt af van de Japanse vlakkenkunst, houtsnede en geiinspireerd door de natuur. Een van de kunstenaars die de kunst van de houtsnede goed in de vingers had was Katsushika Hokusai (1760-1849). Hokoesai was een leerling van een theaterprentenmaker. De meest beroemde prent is: "De grote golf bij Kanazawa", 1823-29 een gekleurde houtsnede. Uit zijn prenten blijkt dat hij een groot gevoel had voor natuurlijke vormen en de geniale gave voor decoratieve patronen.

De meester-schilders en tevens de ontwerpers van de decors, hadden zich duidelijk laten inspireren door de prenten in het kunstblad "Le Japon Artistique", waarvan de vermaarde kunsthandelaar Siegfried Bing (van de galerie L'Art Nouveau te Parijs) de uitgever was.

De kennis die ik heb opgedaan door dit onderzoek is dat design voor mij valt onder een hoogwaardig vakmanschap wat iemand toepast op zijn eigen hersenspinsels. Het begint met een idee vervolgens een schets op wat voor manier ook. (het loskoppelen van de persoon in een zichtbaar plan/idee). En vervolgens alleen uitgewerkt kan worden door de kunstenaar/kunstenares zelf.
Het gene wat mij erg aanspreekt is de verbazingwekkende graad van technische en esthetische verfijning die je terug kunt vinden in de krachtige herleving van het handwerk. Als je goed kijkt naar het werk (onder andere rechts boven. Zie ook theeblad met kop en schotel blz.207 ROZENBURG 1883/1917) wat Schellink geschilderd heeft zie je dat het penseel met de eerste aanraking van de oppervlakte meer inkt achterlaat dan de rest van het penseel streek, als je zelf wel eens schildert met bijvoorbeeld inkt weet je wat ik bedoel. Dit zou bij dit werk erg lastig kunnen uitpakken omdat het allemaal zo egaal en netjes opgebracht moet worden. Samuel echter maakt gebruik van dit feit en past dit toe in zijn voordeel door nog meer patronen en schaduw werking te creëren. Dit betoogd van een creatieve geest die open staat voor fouten en zijn les eruit haalt. Hier kun je aan merken dat hij een meester-schilder is die weet wat hij doet.

Rechtsmidden:
S.Schellink aan het werk
Gemeentearchief ´s Gravenhage

Rechtsonder:
Deze antropomorfe stoel van glasvezel ontworpen in de jaren zestig door Gunter Beltzig doet me denken aan de sterile en strakke vormentaal die veel te zien is in de design wereld van nu. En is tevens geiinspireerd door de Art nouveau.

Boek Bronnen bibliotheek Rietveld Academie:
ROZENBURG 1883-1917
Haagse gemeentemuseum, 1983
Uitgeverij: Vonk

ART NOUVEAU ontstaan, ontwikkeling en opleving
Uitgeverij: Atrium